

Становище на Европейския орган по безопасност на храните, съгласно член 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1924/2006 за оценка на здравна претенция на зелено киви (лат. *Actinidia deliciosa* var. *Hauward*) за поддържане на нормална дефекация

По искане на Европейската комисия, Панелът по хранене, нови храни и алергени (Панел NDA) към Европейския орган по безопасност на храните (ЕОБХ/EFSA) е изготвил становище, относно научната обосновка на здравна претенция, свързана с прием на зелено киви и

*поддържане на нормална дефекация на консуматора. Храната, предложена от заявителя, която е предмет на здравната претенция, е зелено киви (лат. *Actinidia deliciosa* var. *Hauward*). Панелът NDA счита, че е установена причинно-следствена връзка между консумацията на зелено киви и поддържане на нормална дефекация. За постигане на здравния ефект е необходима консумация от две големи зелени кивита (около 200 гр).*

Регламент (ЕО) № 1924/2006¹ хармонизира разпоредбите, които се отнасят до хранителните и здравните претенции и определя правила на равнището на Общността, относно използването на хранителни и здравни претенции върху етикетите на храните. Като правило, здравните претенции не са разрешени, освен ако не отговарят на общите и специфичните изисквания на този Регламент, и не са включени в списъка на Общността на разрешените претенции, както е предвидено в член 13 и 14 от Регламента. По-специално член 13, параграф 5 определя разпоредбите за включване на претенции (различни от тези за намаляване на риска от заболяване и отнасящи се до развитието и здравето на децата), които се основават на нови научни доказателства, към Списъка на Общността на разрешените претенции, както е посочено в член 13, параграф 3.

По повод подадено чрез компетентния орган на Белгия заявление от Zespri International Limited за разрешаване на здравна претенция, съгласно член 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1924/2006, ЕОБХ изготви оценка на научните данни, представени от заявителя относно здравната претенция за поддържане на нормална дефекация при консумация на зелено киви.

Според заявителя, храната, за която се прави здравната претенция е зелено киви (*Actinidia deliciosa* var. *Hauward*). Здравният ефект е свързан с намаляване на стомашно-

¹ Регламент (ЕО) № 1924/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година относно хранителни и здравни претенции за храните

чревния дискомфорт. Според заявителя, здравната претенция се формулира, като „поддържане на нормална дефекация“. Предвидената целева популация е общото население и препоръчаното количество от две зелени кивита на ден.

При извършване на оценката на всяка конкретна взаимовръзка между здраве и храна, която е в основата на здравна претенция, панелът NDA разглежда следните ключови въпроси:

- храната/хранителната съставка е дефинирана и характеризирана;
- заявеният ефект се основава на същността на хранителното вещество; или заявеният ефект е дефиниран и има благоприятен физиологичен ефект за целевата популация и може да бъде измерен *in vivo* при хора;
- установена е причинно-следствена връзка между консумацията на храната/съставката и претендирания ефект (за целевата група при предложените условия на употреба).

Храната, за която е направена здравната претенция е зелено киви (*Actinidia deliciosa var. Hayward*). Хранителят състав на зеленото киви, според стандартната национална база данни за състав на храните на Департамента по земеделие на САЩ, от 2019 г., е следния: в 100 g от ядливата (месестата) част на сурово зелено киви се съдържат 1,14 g протеин; 14,7 g въглехидрати (включително 9,0 g захари); 0,52 g мазнини и 3,0 g хранителни влакнини, като осигурява 61 kcal (255 kJ) енергия. Съставът на пресните плодове, варира в зависимост от степента на зрялост на плодовете, региона на отглеждане, местните климатични условия и практиките на отглеждане. Кивитата, предоставени в проучванията са с тегло между 120 g и 150 g, което съответства на 90 g и 115 g от месеста част на плода. Сортът *Hayward* е основният сорт зелено киви, който се предлага на пазара днес. Консумира се само вътрешната (месестата) част на зеленото киви, без външната кора (обвивката). Панелът NDA счита, че зеленото киви (*Actinidia deliciosa var. Hayward*), което е предмет на здравната претенция, е достатъчно характеризирано.

Панелът NDA отбелязва, че кивито съдържа приблизително 3% хранителни влакнини, състоящи се от 1/3 разтворими и 2/3 неразтворими влакнини. Фракцията на разтворимите влакнини е със съдържание на пектинови полизахариди, докато неразтворимите влакнини са предимно целулоза и хемицелулоза. Месестата част от две големи зелени кивита (т.е. около 200 g), ще осигури около 6 g хранителни влакнини.

Панелът NDA счита, че има доказателства за правдоподобен механизъм, чрез който зеленото киви оказва влияние върху нормалната дефекация.

Заявителят е предоставил 18 проучвания и един систематичен преглед на проучвания при хора, отнасящи се до здравната претенция. Проведените проучвания са със здрави хора или хора с констипация (запек). Панелът NDA, взема предвид резултатите на шест от извършените проучвания, за които биха могли да се направят изводи за научна обосновка на здравната претенция, свързана с ежедневната консумация на зелено киви (между две и четири броя на ден), за увеличаване честотата на изпражненията. Панелът NDA взема предвид също, че консумацията на киви в представените проучвания не е довела до диария.

Панелът NDA счита, че здравната претенция формулирана, като „консумацията на киви допринася за поддържането на нормална дефекация“, отразява научните

доказателства. За постигане на претендиращия ефект е необходима консумация от две зелени кивита (около 200 g) на ден.

Въз основа на представените данни, Панелът NDA заключава, че:

- Храната/съставката, зелено киви (*лат. Actinidia deliciosa var. Hayward*), която е предмет на здравната претенция, е достатъчно характеризирана;

- Претендиращият от заявителя ефект е „поддържане на нормална дефекация“. Целевата популация, предложена от заявителя е общото население. Поддържането на нормална дефекация е благоприятен физиологичен ефект при условие, че не води до диария;

- Установена е причинно-следствена връзка, между консумацията на зелено киви (*лат. Actinidia deliciosa var. Hayward*) и поддържането на нормална дефекация;

- Следната формулировка отразява научните доказателства: „консумацията на киви допринася за поддържане на нормална дефекация“;

- За постигане на заявения ефект е необходима консумация от две големи зелени кивита (т.е. около 200 g прясно киви) на ден. Целевата група е населението като цяло.

Източник:

EFSA 07 May 2021, Green kiwifruit (*lat. Actinidia deliciosa var. Hayward*) and maintenance of normal defecation: evaluation of a health claim pursuant to Article 13(5) of Regulation (EC) No 1924/2006, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2021.6641>
EFSA Journal 2021;19(6):6641

Снимков материал:

<https://food.ndtv.com/food-drinks/how-to-ripen-kiwi-8-expert-tips-to-ripen-kiwi-at-home-1878253>

Други информации в областта на новите храни, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига: <http://corhv.government.bg/>

Изготвил:

инж. Мария Христова

старши експерт в дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“ при ЦОРХВ
22.10.2021 г.